

Bdhj2 20150118 1 Sam 3; Joh. 1,35-42

De liturgie heeft ons vandaag liefst twee roepingsverhalen laten horen. Dat is wel wat veel, maar zo worden we er in elk geval op geattendeerd hoe verschillend het verloop van een roeping kan zijn. De een wordt al van zijn wieg voorbestemd, terwijl een ander al een heel leven achter de rug heeft vooraleer hij zijn heel eigen roeping ontdekt. Elke mens is uniek en dat geldt ook voor zijn levensweg. Alle reden dus om goed te luisteren en te kijken als het om de weg van ons mensen gaat.

Twee roepingsverhalen, twee verhalen over mensen die hun weg zoeken. Wie ben ik, en waartoe ben ik op aarde? Waarvoor zet ik mij in, waar kies ik voor, wie of wat roept mij, wat is mijn bestemming? Vragen waar ieder van ons mee geconfronteerd wordt. Niet één keer, maar telkens weer als er zich kruispunten in ons leven voordoen.

Twee roepingsverhalen, één uit het eerste boek Samuel en één uit het evangelie. Eigenlijk te veel voor één preek, maar misschien kunnen we een ogenblik stilstaan bij een paar markante trekken uit beide verhalen.

Samuel is als jong knaapje door zijn ouders opgedragen en afgestaan voor de dienst van de Heer. En zo raakt hij al van jongs af aan vertrouwd met alles wat er in en om de tempel gebeurt. En de oude priester Eli neemt hem daarbij onder zijn hoede. Het jochie woont zagezegd in de kerk, hij is er thuis zoals een misdienaar die alle rubrieken en antwoorden kent van de rituelen. Een enkeling onder ons herkent dat misschien nog uit zijn jeugd.

Maar dan zorgt het verhaal voor een verrassing. Zo'n vrome jongen die het hele abc van het tempelbedrijf kent, en dan horen we ineens 'Samuel kende de Heer nog niet en het woord van de Heer was hem nog nooit geopenbaard'.

Dat is toch wonderlijk, de catechismus zagezegd van buiten kennen, alle kleine letters van het ritueel en toch de stem van God niet herkennen. Hoe kan dat? Is het mogelijk dat al die kennis soms een belemmering kan zijn om Gods stem te verstaan, als hij op een onverhoeds moment of op een niet verwachte plek klinkt, of als zijn wijze van spreken anders is dan in het boekje staat?

Samuel verstaat Gods roepen aanvankelijk niet, maar dat weerhoudt God er niet van te blijven spreken. Hij is vasthoudend en hij roept Samuel zelfs driemaal. En dan komt het aan op luisteren. Leren luisteren en je openen voor het onverwachte, voor die stille stem in je bestaan die je roept je heel eigen weg te gaan, jouw weg met God en voor God. Samuel heeft er hulp bij nodig. En de oude Eli, die het aanvankelijk ook niet door heeft, leert hem tenslotte luisteren. Luisteren, want Samuel zal zelf het antwoord moeten geven. Dat kan een ander niet in jouw plaats. Toen niet en nu niet. Wij allen hebben onze eigen weg, maar om die te ontdekken dienen wij attent en open te zijn voor die stem die soms buiten de geijkte kaders tot ons komt.

En dan het evangelie. We treffen er Johannes de Doper met twee van zijn leerlingen. Hij staat op zijn gebruikelijke plek bij de Jordaan. Daar doopt hij en roept hij mensen op tot een

nieuw bestaan. En dan komt Jezus voorbij, en Johannes wijst zijn leerlingen op hem: “zie het lam Gods”. Dat is een woord uit de Schrift met een grote lading. Maar kennis van de Schrift leidt tot niets als het niet persoonlijke kennis wordt. Een woord voor jou.

Die twee leerlingen laten het zich geen twee keer zeggen, en ze gaan Jezus achterna. Ze willen weten, persoonlijk weten. En Jezus laat zich aanspreken, en meer dan dat.

Met de vraag: ‘Wat verlangt gij?’ neemt Jezus het initiatief van de leerlingen over en is hij het die het verloop van het gebeuren bepaalt.

‘Wat verlangt gij?’ Met die vraag wordt aan de deur geklopt van het hart van die twee leerlingen. Dat is geen theoretische vraag, maar een heel persoonlijke aanzoek. Die vraag loopt als een rode draad door het evangelie van Johannes. Op tal van beslissende momenten wordt ze gesteld. Keert ze niet in elk mensenleven terug op de kruispunten van onze leven?

‘Wat verlangt gij?’ Op ander plaatsen in het evangelie klinkt die vraag net iets anders en horen we: ‘wie of wat zoekt gij?’ Naar wie of wat ben je in je leven op zoek?

In het evangelie eindigt dat zoeken pas in de Paashof, waar het nogmaals Jezus is die de vraag stelt. Nu niet aan een man, maar aan een vrouw, aan Maria Magdalena die radeloos op zoek is naar haar geliefde: ‘vrouw, wie zoekt ge?’

En dan het antwoord van die twee leerlingen in het evangelie van vandaag: “Meester, waar houdt gij u op?” Dat is geen vragen naar een adres. ‘Zoeken’ en ‘verlangen’, zijn sleutelwoorden uit ons menselijk bestaan, maar dat geldt ook voor ‘wonen’ en ‘verblijven’. Deze vraag is een eerste, schuchtere stap naar intimiteit, naar het mogen delen in het leven van een ander.

En Jezus verstaat hun vraag op zijn ware diepte. Hij zegt niet: ‘ik woon Rozengracht 20’, maar hij zegt ‘ga mee om het te zien’. Ze worden uitgenodigd, ze zijn welkom.

En de twee leerlingen wagen het. Ze gaan het avontuur aan en keren niet terug op hun schreden, ze blijven niet buiten, maar gaan binnen. Daar zullen ze niet horen spreken óver het Woord, maar het Woord zal hen zelf aanspreken en hun leven zal een onvermoede wending nemen.

Juist zoals de leerlingen worden ook wij door Jezus uitgenodigd binnen te komen. Hij nodigt ons aan zijn tafel, hij deelt met ons de liefde van de Vader in de stilte van de Geest.

Twee roepingsverhalen vandaag, een dubbele uitnodiging tot luisterend leven om te mogen horen en verstaan waar de Heer verblijft houdt, hier in ons midden. Aan ons dan het antwoord: Hier ben ik. AMEN.